

at faa Midler ind til Afløsning af Offer og Accidenser, til Kirkers Opvarmning og eventuelt ogsaa til andre Menighedsudgifter, der vedrørte og udelukkende havde Hensyn paa Sognemenighederne, men det er eet, og det vi staa overfor med Hensyn til denne Skat, der kan udskrives til Udligning af Underskud i Præstelønningsmidlerne, er noget ganske andet. Denne Skat er helt væsensforskellig fra den foregaaende. Denne Skat bliver beregnet i Ministeriet, og gennem Forvaltningen af Stiftsmidlerne faar Menighedsraadene saa opgivet et bestemt Beløb, der skal paalignes. Naar saa Skattens Beløb er indgaaet, anvendes det aldeles ikke til særlige Menighedsanliggender men skal videresendes til Forvaltningen af Stiftsmidlerne og anvendes til Fællesudgifter for den danske Folkekirk. Det er det, der giver denne Skat dens ubetingede Karakter af en særlig Kirkeskat, der indfører et helt nyt økonomisk Princip i vor kirkelige Ordning. Det ærede Medlem kan ikke paa nogen Maade bortforklare, at vi her staa ved noget nyt. Jeg vil fremdeles fastholde, at det er Hovedhjørnestenen i den Kirkeforfatning, vi nu har, og at det ærede Medlem virkelig paa fremtrædende Vis har været med til at indlemme den. Saa citerede det ærede Medlem en Bemærkning af mig i alt Fald noget forkert, idet han sagde, at jeg havde hævdet, at Indførelsen af Kirkeskatten var grundlovsstridig. Nej, det har jeg ikke sagt, for jeg tænker, at i saa Fald vilde hverken det ærede Medlem eller Rigsdagen, hvis den havde været fuldkommen klar over dette, nogen Sinde være gaaet til at indføre den, men jeg sagde bl. a., at jeg følte mig forvisset om, at det vilde være mere i Overensstemmelse med Grundlovens Aand, hvis man havde f. Eks. ladet Underskuddet i Præstelønningsmidlerne udligne ved direkte Tilskud fra Statskassen. Det vil jeg fastholde. Jeg føler mig forvisset om, at Grundlovens Fædre netop indsatte denne Bestemmelse, for at den skulde virke paa den Maade. Saa sagde det ærede Medlem i denne Forbindelse, at det kunde egentlig talt være Folkekirkens Medlemmer det samme, enten de indbetalte Skatten i Statskassen, og den saa derfra gik over til Kirken, eller den gik direkte ind i Folkekirkens Lønningsmidler. Ja, rent formelt kan det være det samme, men i Realiteten vil der blive en Forskel i Skattens Beløb, og efterhaanden som Tiderne gaar, vil den blive større og større. Det ærede Medlem Hr. Povlsen mente at kunne regne dette Forhold ud blot ved at sige, at da 75 pCt. af den danske Befolk-

ning staa i Folkekirken og 25 pCt. udenfor, bliver denne Skat kun $\frac{1}{4}$ større, end den vilde blive, hvis den blev taget direkte af Statskassen. Men her glemmer det ærede Medlem, at Statskassen jo har mange flere Indtægter end de personlige Skatter, og derfor, hvis man dækker et Underskud i Folkekirkens Lønningsmidler ved Tilskud fra Statskassen, vil Byrderne derved blive fordelt over mange flere Skattekilder, end hvis man blot holder sig til den personlige Skat paa Folkekirkens Medlemmer, og det er der meget stor Forskel paa. Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at han ikke havde noget imod Udmeldelser af Folkekirken, for, tilføjede det ærede Medlem — det forekom mig noget flot — de, der ikke hænger nærmere ved Folkekirken, end at de vil udmelde sig paa Grund af nogle fedtede Skillinger til Skat, maa Folkekirken ogsaa hellere undvære. Jeg kan i øvrigt give det ærede Medlem Ret deri, og hvis jeg saa Faren ved Kirkeskatten blot i dette Forhold, skulde det ærede Medlem og jeg ikke komme op at strides derom. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at den folkekirkelige Udvikling jo kan komme til at ligge saadan, at man udmelder sig væsentlig af helt andre Grunde, og den Kendsgerning staa da fast, at jo flere der udmelder sig, desto større bliver Byrderne for dem, der bliver tilbage, og jeg har gjort opmærksom paa, at de kan blive saa tunge, at de, der staa tilbage i Folkekirken, vanskelig bliver i Stand til at bære dem.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne rette en lille Henvendelse til mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Moltesen, hvis Indlæg jeg i øvrigt fulgte med stor Interesse og følte mig, jeg kunde næsten sige, i hjertelig Overensstemmelse med. Men det ærede Medlem brugte den Vending med Hensyn paa Folkekirkens mulige fremtidige økonomiske Vilkaar — idet det ærede Medlem, skønner jeg, havde en Fornemmelse af, at disse Kaar kunde blive trange — at det gør i og for sig heller ikke noget, for det er muligt, at det aandelige Liv netop trives bedst under trange økonomiske Kaar. Jeg vil sige til mit Partis ærede Ordfører og til dette Ting i sin Helhed, at jeg fra de danske Friskolers Historie ved lidt om, hvad der kan trives under økonomisk særdeles beskedne Forhold. Jeg ved ogsaa, hvad der i dette Øjeblik kan trives indenfor disse Skolers Rammer under yderst beskedne økonomiske Forhold. Men dette kan ingenlunde sammenlignes med de økonomiske Forhold, der kan komme indenfor Kirken, hvis Udmeldelserne af en eller anden Grund